

Előfizetési árak:

Égész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy óra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. ítélőtábla épületével szemben.

hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

Hol maradt Kossuth Ferenc?

Pécs, 1898. július 18.

A magyar vámtarifa ügyében ülésező szaktanácskozmány meghívói tárgyában nem egy oldalról hallottuk panaszos hangon emlegetni, hogy a kormány a meghívók osztogatása körül is gondosan ügyelt arra, mikép párthivei tulnyomó többségben legyenek az ankéten s így annak tanácskozásain a közös vámterület fentartása utáni vágyakozás uralkodjék alaphang gyanánt. Mert hát a kormánynak nem utolsó mellékéje volt az Enyedi-féle határozati javaslat elfogadásánál, hogy az összehívandó szaktanácskozmány hangulatát hatalmas bizonyítékul használhassa fel arra nézve, hogy Magyarország közvéleménye retteg a külön vámterület eszméjétől s ezzel a közhangulattal fedezhesse a gazdasági közösség fentartása érdekében majdan keresztülvendő államcsínyét.

S ebben a kérdésben a Bánffy kormányt ismét a tenyerén hordta hagyományos szerencséje, mert nemcsak elismert és kipróbált hivei siettek hangoztatni a közös vámterület egyedül üdvözítő voltát, hanem azok is, akikben mindenki a gyéren meghívott ellenzék képviselőit vélte felfedezhetni, az agráriusok, akik örökké panaszkodtak, hogy a mezőgazdasági érdekek a közös vámterület uralma alatt kötött kereskedelmi szerződésekből az osztrák iparnak estek áldozatul, egyszerre olyan ellenségei

lettek gazdasági felszabadulásunknak, mint azok a megcsontosodott mamelukok, akik a vámközösséget politikai szükségességnek, a monarchia nagyhatalmi állását megszilárdító követelménynek mondják.

Mert a politikai tekintetek a viszonyok változtával módosulhatnak, de az agráriusok egyenesen az ország létérdekének minősítették a közösség fentartását s ezzel hatalmas fegyvert szolgáltatottak az osztrákok kezébe, akik tulzott igényeik jogosult voltát látják beigazolvva az agrár jajveszékés által: ha csak a közös vámterület képes a földmivelő magyar állam mezőgazdaságát a végpusztulástól megmenteni, csak illó és jogosult dolog, hogy ennek busásan meg is fizessék az árát!

Az ankéten megjelent közgazdasági ellenzék így licitálta túl a kormány intencióinak székértelmezését, a meghívott politikai ellenzék pedig fej nélkül jelent meg, mert a függetlenségi párt elnöke, a szintén meghívott Kossuth Ferenc nem tartotta érdemesnek az értekezlet kedvéért megszakítani nápolyi üdülését.

Igaz, hogy a meghívó kibocsátása s a szaktanácskozmány összeülése között rövid volt az időköz, de hát manapság ez a nyolc napi időköz is untig elegendő, hogy valaki Nápolyban a budapesti meghívóról értesüljön s itt a kitűzött időre pontosan meg is jelenhessék. És ezt el is vártuk volna a függetlenségi párt elnökétől, nemcsak azért, mert a neki szóló meghívó annak a párt-

nak a fejéhez volt adresszálva, a mely kezdettől fogva programja egyik sarkételének tekintette önálló gazdasági berendezkedésünknek most akuttá vált kérdését, hanem azért is, mert Kossuth Ferenc volt az, aki magyarországi szereplése alatt folyton azt hangoztatta, hogy minden más közjogi kérdés feszegetésénél most előrébb való gazdasági önállóságunk visszaszerzése, mert erre önként kínálkozik az alkalom s gazdaságunk megizmosodása útján kell erőt gyűjtenünk közjogi önállóságunk kivívására is.

Ennek a folyton szemei előtt lebegő célnak szolgálatában a monarchia gazdasági viszonyait oly alapos tanulmány tárgyává tette, hogy a magyar országgyűlésen alig van valaki, aki jobban lenne tájékozódva a két állam erőviszonyairól, aki jobban ismerné és számszerű adatokkal is bizonyítani is tudná, hogy a vámközösségben mennyit adozik Magyarország Ausztriának s mennyire létkérdés nálunk az, hogy felszabaduljunk gyarmati függőségünkől.

Vele szemben tehát semmi esetre sem fogadhatjuk el azt a mentséget, hogy a vámankét hevenyészett összehívása következtében az idő rövid volt a kérdés alapos tanulmányozására, mert ő ezt a kérdést már évek óta behatóan tanulmányozza s a szaktanácskozmányon, ahol ugyis inkább általános elvi kérdések körül forog a vita, a talán hosszabb kutatást igénylő részletkérdésektől eltekinthetett volna, amint ed-

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Hulló csillag.

— A „Pécsi Figyelő“ eredeti tárcája. —

Olyan poetikus nyári est van. Mintha a természet felszabadult volna a perzselő napigája alól s most szabadon lélegzik föl. Kellemesen hűs szellő sóhajt végig a tájon és sorra csókolja a fák lombjait, a bokrokat, az elpetyhült virágokat.

A levegőben valami kékesfehér, átlátszó párázat lebeg. Olyan ez, mintha valami láthatatlan kéz finom fátvált szőne a természet csendes, nyugodt álma fölé.

Itt-ott már előragyog egy-egy csillag s halaványan, úgy tűnik föl a finom párázaton keresztül, mint valami föl-fölcsillámló távoli gyertyafény.

A kis Gita asszony ott ül a kis kerti dombon álló rózsalugasban. Finom, könnyű fehér musselin ruhájában olyan, mintha a nyári est tündére volna. Meleg, acélszürke szeméit ábrándozva hordozza körül. Majd oda-téved tekintete a menyboltra és hosszasan, mélán nézi az előtűnő, halaványan pislogó csillagokat.

Majd egyet, a többinél is halaványabb,

szintelenebb csillagot kiválaszt magának. Az az ő csillaga lesz.

Épen olyan halavány, szintelen az a csillag, mint a milyen örömtelen, fénytelen volt az ő egész eddigi élete.

Egyszerű, szegény leány volt és szép, mint egy üde, harmatos virágbimbó. Nem voltak magasröptű vágyai. Csendes, egyszerű boldogságról álmadozott mindig. De hát megcsalta az álom.

Megismerkedett a gazdag szállítóval, a már élte delét meghaladó Thallerrel és itt kezdődik az ő nyomorusága, — mint ő gondolja.

Az öreges ember beleszeretett és akadályt nem ismerő szenvedélylyel küzdött a szép leányért. Nem keresett ő szerelmet, csak az asszonyt, a nőt látta a leányban, az kellett neki. És meg is nyerte.

A leány szülei agyonbeszéltek a tapasztalatlan fiatal leány fejét arról a nagy szerencséről, a mit elnyert ezzel az emberrel. A leány nem sokáig habozott.

Nem ilyenek képzelte ugyan leendő férjét, de megszokta már, hogy neki ne legyenek vágyai, akarata. Engedelmeskedett szüleinek s neje lón Thallernek.

Az öreg Thaller túlboldog volt. Becézgette, kényeztette feleségét. Minden gondolata csak az asszony volt s boldog volt, ha egy-egy hálás mosolyt csalhatott neje ajkaira.

Az asszonyka meg csak túrt férje figyel-

metességeit, előzékenységet. Nem mutatta soha, hogy terhére van, kedvében járt mindenben. Férjének meg nem kellett több.

Ugy bizott nevében, mint istenében. Sőt hajlandó volt azt hinni, hogy neje szereti őt. Egyszerűségében nem gondolt arra, hogy vajjon az ő egész énye, kopaszodó fejével, terjedelmes sulyával, megfelelhet-e egy ábrándos, gyöngéd, finom lelkű leány ábrándjainak.

Vakon hitt nevében s bizott — szerelmében. Pedig az asszony megcsalta.

Kipattant lelkében egy fakadó bimbó s gyökeret vert ott. A sokáig elfojtott, magabizárt ábránd végre életet nyert. Az asszonyka szeretett egy ifjut. Szerette őszintén, igazán és — becsületesen. Tán nem is tudta, hogy tüzzel játszik, hogy megégetheti magát. Ő csak az ifju poetikus lelkét szerette s tán mikor csókolta, akkor is valami ábrándos, meszerű lényt képzelt oldala mellett. Arra meg nem is gondolt soha, hogy ő talán ezzel urát csalja meg. Azt hitte, joga van a szerelemhez.

Most is, hogy ott ül a rózsalugasban, gondolata annál az ifjunál időz. Tudja, hogy el fog jönni s úgy örül már előre a boldog, mámoros perceknek.

Nyugtalanul, idegesen néz körül s mikor megpillantja a közeledő ifjut, felugrik s boldogan siet eléje. Az meg odaöleli magához s

dig a szaktanácskozmány minden szónoka is hasonlóképen járt el.

Ha egy országos ellenzéki párt valakit a maga élére állít, nem azért adja a kezébe a zászlót, hogy azt összegöngyölgetve hordja magával pihenőre, hanem elvárhatja tőle, hogy ismeretlen fogalom legyen előtte a kényelmi tekintet, amikor alkalom kínálkozik azt a zászlót lobogtatni, amikor éppen azok körül az elvek körül folyik a küzdelem, a melyek arra a zászlóra aranybetűkkel vannak felírva.

Ellenzéki részen a kötelességteljesítés terhesebb ugyan, mint a kormánypárton, de éppen azért fokozottabb mértékben szükséges is, mert az ellenzéknek számbeli kisebbsége mellett ereje éppen csak a hajthatatlan kötelességteljesítésben kereshető. S éppen ez az, amit mostani országgyűlési ellenzékünknek oly sajnósan nélkülözünk. Nem azért oly gyenge a mostani függetlenségi párt, mert az országgyűlésen kevés a képviselője, hanem mert ezek olyan immel-ámmal harcolnak, mintha a kormánypárton ülne, ahol a számbeli túlsúly minden nagyobb megerőltetés nélkül biztosítja a diadalt.

Volt a függetlenségi párt már a mostaninál sokkal kisebb számban is képviselve az országgyűlésen, de azért hatása sokkal intenzívebb volt az országra, mint a mostaninak. Ez a jelenség azt a benyomást kelti az emberben, hogy akkor a párt erőtlensége a gyermekkor gyengesége volt, a mely a küzdelemben férfivá edzette, mostani tehetetlensége pedig az aggkor ügy-fogyottsága, a miért a vezetők a felelősek, akik már éppen olyan opportunisták lettek, mint a telivér mamelukok s csupán a forma kedvéért ülnek az ellenzéken.

Vidéki hátralékosainkat tisztelettel kérjük, sziveskedjenek hátralékaikat mielőbb beküldeni.

vágyteljesen csókolja az asszony meleg, piros ajkát.

Neki csak ez kell. Nem tudja ő sem megérteni az asszony poetikus, finom lelkét. Neki is csak az asszony kellett, a szép, a kívánatos asszony. De el tudta rejteni e szándékát. Hazugsággal, banális szavakkal, frázisokkal magával ragadta az asszony lelkét s az benne látta a férfiideált.

Lassan, egymáshoz simulva mennek be a lugasba. Odaülnek egymás mellé s egymáshoz simulva susognak. Az asszonyka susog az ő szerelmesen dallamos hangján.

— Sokáig váráttal magadra. Már azt hittem nem is jössz el. Pedig úgy vártalak. Már régóta itt ülök és hallgatom a lombok sejtelmes susogását s nézem a csillagok halavány, sápadt ragyogását. Egyet ki is választottam magamnak. Nézd az ott, a melyik oly nagyon halavány, fénytelen. Az az én szerelmem csillaga. Ha az lehull, akkor tudni fogom, hogy már nem szeretsz . . .

És közelebb simult az ifjuhoz. Az ifju meg mosolygott olyan gúnyos, blazirt mosolylyal és beszélni kezdett az ő szerelmet hazudó hangján.

— Bocsáss meg te édes, szép Gita, hogy ily soká elmaradtam. Nem jöhöttem előbb. Képzeld csak, a városban férjeddal találkoztam. Többen is voltunk együtt s rólad is beszéltünk. Férjed dicséred és képzeld csak, mit mondott!

Hirek.

Pécs, 1898. július 18.

A harcias menyecske.

Kint a Tettye felé ma nagy háborúság volt.

Egy férfiú szalad a Mindszentek-utcáról a Kálvária-utóra s ezt kiabálta torokszakadtából:

— Segítség! Meggyilkolják! Meggyilkolják! . . .

És ha gyilkosságról nem is volt éppen szó, de a megtörtént eset, e verekedés elég pikáns ahhoz, hogy a napi események krónikájába ritkított betűkkel feljegyeztessék.

A régi templomhoz közel, a Mindszentek-utca elején játszódott le az egész vérben, tragikumban s mindamelllett humorban is gazdag jelenet.

A Mindszentek-utcai lakásban a menyecske — mellékesen jegyeztessék ez meg, — csak magánosan volt otthon.

Magános menyecskék már a pátriarchiak idejében veszedelmesek voltak. Szóban forgó ügynök, (vásznonban utazott az az ur) nem látszott azonban sokat törődni ezzel, mert mint egykor merész Dániel az oroszánok barlangjába, úgy az ügynök is benyitott a szép menyecske konyhájába. Valami vég vászonról, s valami részletfizetésről volt a szó. A vég vásznat állítólag a menyecske megkapta volna, de a részletfizetés törlesztésével nem lett volna megelégedve az ügynök. Ki most követelte a menyecskétől a vásznat.

— Nincs nálam már a vászon, mondta a menyecske.

— De magánál van, vitatta az ügynök. Ki megbizonyodás végett be akart hatolni a szép menyecske szobájába. Az asszony ellenszegült s állítólag, eközben történt volna, hogy az ügynök a menyecskét meglökte.

Megharagudott a menyecske, s nem habozott sokáig, hanem kirántotta az ügynöknek kezéből a botot, aztán piff-paff, végig vágott a vászonban és más, röffel kimért kelmékben utazó urnak a fején.

Az ügynököt elborította a vér. A feje bőre elhasadt. Kocsin szállították haza. Ámde az ügynöknek valami cimborája is volt s ez csinálta az utcán az igazi ribilliót, szaladtában kiáltozván:

— Segítség! Segítség! Megöli a gyilkos . . .

Az asszonyka tágranyilt szemekkel, remegő hangon kérdezte:

— Ugyan mit?

— Hát azt mondta, hogy te mily jó, mily hűséges feleség vagy. Hogy mennyire bizik ő benned. Képtelennek tart ő téged arra, hogy valaha megcsaljad. Szegény ember . . .

És kacagott az ifju jókedvűen, szemtelenül.

Az asszonyka meg csak nézte az ifjut és úgy bántotta őt, hogy az oly erősen, hangosan kacag. Valami homályos, szivettépő sejtelen támadt agyában, a mire eddig sohasem gondolt.

Azt hitte az elég, ha férje iránt előzékeny, kedves, engedelkeny. Arra nem gondolt, hogy ő férjét megcsalja.

Az ifju meg csak kacagott tovább s úgy mondott egy-egy szót szakgatottan, nevetéstől elcsukló hangon.

— Oh . . . ha tudná, szegény öreg, hogy most én csókollak téged, én ölelem karcsu derekadat . . .

— Hát olyan rossz ez, — kérde az asszonyka félnék, remegő hangon.

— Oh te bohó, — szól az ifju — de hogy rossz.

— Csak szeress továbbra is. Ugy is elhervadnál annak a vén bolondnak ölelő, száraz karjai közt. Mért ne élveznéd hát ifjuságot az én karjaim közt szerelmesen, mámorosan.

Hétfőn, július havának tizennyolcadik napján, a meleg kánikulában, ilyen harcok folynak a csöndes külvárosban, amikor fiatal és tüzes a menyecske, de tolakodó az ügynök.

Napirend 1898. július 19-én.

Naptár: kedd, jul. 19. — Róm. kath.: Vince. — Prot.: Ruffina. — Görög-kel.: (jul. 7.) Tamás. — Zsidó: Thamusz 29. — Nap kél 4 óra 7 perckor; nyugszik 7 óra 32 perckor. — Hold kél 4 óra 37 perckor reggel; nyugszik 7 óra 45 perckor este.

Időjárás: hőmérséklet 23 Celsius fok meleg; légnyomás 754. — Kilátás a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: száraz idő, hőemelkedés, zivatar várható.

— **(A püspök köszönete.)** Hetey Sámuel, megyés püspök, levélben köszönte meg a szegzárd-vidéki róm. kath. tanító-egyesületnek üdvözlőiratát és az egyesület céljaira 40 forintot küldött Zányi György faddi plébánoshoz, mint az egyesület elnökéhez.

— **(A polgári kaszinó táncestélye.)** A pécsi polgári kaszinó szombaton este első nyári táncestélyét tartotta tagjai és azoknak hozzátartozói részére saját helyiségében. Az udvarban voltak felterítve az asztalok, a hol a lampionokkal diszitett fák alatt gyülekeztek a vendégek és a szép, nyári estén kedélyesen vacsorázva, beszélgetve töltötték az időt, míg az emelvényen Rác Gusztó zene-kara játszott szép hallgató darabokat. Tíz óra után megkezdődött a tánc, benn a nagyteremben s tartott egészen három óráig. A táncosnők közül a következők neveit jegyeztük fel: Brenner Ilka, Dienesz Mariska, Giesz Irma, Ivánovics Etelka, Imre Etelka, Leszk Mariska, Putzer nőv., Papp Mariska, Podluszányi Ilona, Scherer nőv., Tomanek nőv.

— **(Kalmár Piroska Pécssett.)** A Vigszínház bájos művésznője, Kalmár Piroska, aki itteni működése alkalmával annyira megnyerte a pécsi közönség tetszését, néhány nap óta Pécssett időzik Molnár Kálmánné alezredesnével. Velencéből jött Pécsre, hol szünidejéből pár hetet töltött s itt is meglátogatja a városban lakó ismerőseit. Mint lapunk más helyén már felemlítettük, tegnap délután kinn volt Abbáziában a Zsolnay-gyári tüzoltók ünnepélyén Molnár Kálmánné és Förster Jenőné urnők tarsaságában, de az ott levő vendégek közül is csak igen kevesen tudták, hogy Kalmár Piroska is a vendégek között van, aki rövid ott tartózkodás után eltávozott az ünnepélyről.

És az ifju hevesen, kéjesen szoritotta magához az asszonyt. De az hirtelen kibontakozott az ifju karjai közül. Ugy érezte, mintha szívéet égetné az ifju minden egyes szava s ölelése mintha beszennyezné őt magát. Aztán felugrott az ifju mellől és remegő, de határozott hangon beszélt hozzá.

— Ne nyulj hozzám. Többé ne is jőjj. Haragszom rád, mert kinevetted, kigunyoltad azt az embert, ki engem szeret s kit . . . én . . . megcsaltam veled. És te ezt tudtad s nem szóltál soha róla. Most már tudom én is és nem akarom többé megcsalni azt a jó embert, ki bizik bennem, ki szeret engem . . .

Az ifju bámuló arccal hallgatta az asszonyt. Nem értette. Valamit akart mondani, de az asszony elfutott. Az ifju utána nézett s valamit mormogott magában . . .

Az asszony meg csak futott tovább s csak akkor állt meg, mikor a verandára ért.

Itt még egyszer visszanezett s pihegő keblére szoritva kezét halkán, magának, háborgó lelkének susogott.

— Bocsáss meg, te jó ember. Ezután nem foglak megcsalni. Hűséges, szerető kis feleséged leszek. Most már tudom, hogy mit kell tennem. Csak bízzál bennem te szegény, jó, öreg ember . . .

Aztán még egyszer felpillantott az égre. Tán azt a halavány csillagot kereste?

Az meg éppen akkor hullott alá a magasból . . .

Deér.

— **(Az önkéntes tűzoltó egyesület bucsuja parancsnokától.)** Tegnap reggel fél hét órakor vett bucsut az önkéntes tűzoltó egyesület volt parancsnokától, *Reeh* György városi tanácsostól, ki öt éven át vezette a legnagyobb buzgalommal, oly szép eredményt mutatva föl az egyesület fölvirágoztatása körül, hogy míg ő összes társainak elismerését, szeretetét vívta ki, viszont az egyesület az egész város polgársága előtt köztiszteltben áll és azok általános elismerését és háláját vívta ki közhasznú munkálkodása által. Most, hogy *Reeh* György nagy elfoglaltsága miatt nem szentelhet az eddighez hasonló gondot és fáradságot, elhatározta, hogy lemond a főparancsnoki állásról és ezt zártabb jellegű, de mégis szép ünnepséggel kötötte össze az egyesület, ott óhajtván elbucsuzni vezetőjétől, ahol annyit fáradtak együtt a sok gyakorlat alkalmával, a vásártéren levő tűzoltó toronynál. Már hat órakor kivonult teljes díszben a tűzoltóság, szerkocsijaival a gyakorló térre, a hol nemsokára megjelent *Reeh* György főparancsnok és *Ivánkovics* István, a tűzoltóegylet volt első főparancsnoka. *Reeh* György szép beszédben vett bucsut a tűzoltóságtól, buzdítva őket az eddighez hasonló buzgó és fáradhatlan tevékenységre, a melynek jutalma, a közbeesülés, mindig örömmel töltheti el az egyesület tagjainak szívét, a mint el fogja tölteni az övét is mindannyiszor, valahányszor jól hall a pécsi tűzoltó-egyesületről, melynek főparancsnoka lenni megszűnik is, de őszinte jóakarója és érdekeiknek előmozdítója fog lenni mindig a jövőben is. A lelkes éljenzéssel fogadott beszéd után *Oberhammer* Antal rendőrkapitány, új főparancsnok vezetése alatt diszelvevonulást rendezett a tűzoltóság volt főparancsnokai előtt és ezzel befejezést nyert a bucsuünnepély.

— **(Uj, de rossz.)** A napokban, hogy új postaszekrényeket állítottak fel a forgalmasabb utcákon, valóságos dicshimnusz irt róluk egy újdonságokban szükkölködő riporter. Nos, hát az új levélszekrények nem érdemeltek meg a dicséretet, mert — rosszak. A városháza sarkán levőről láttuk, hogy a mikor egy ur a levelét beledobta, alul biz az szépen kiesett; mert az alja, a hol kiüríteni szokták a szekrényt, nem volt jól elzárva. Ilyen bajban szenved az Országuton a Justus-féle ház sarkán levő szekrény. Ajánljuk a rossz levélszekrényeket a postafőnök figyelmébe!

— **(A Zsolnay-gyári tűzoltók mulatsága.)** Vasárnap délután a Zsolnay-gyári tűzoltók tartottak nyári mulatságot Abba-ziában. A szép időt felhasználva, igen sokan keresték fel az ünnepély színhelyét, a hol a tűzoltók iparkodtak vendégeiknek minél több szórakozást nyújtani. Volt világposta, szerpentin és confetti dobálás s közben az egyesület zenekara játszott indulókat és más zenedarabokat. Ott volt *Zsolnay* Vilmos gyáros, *Reeh* György városi tanácsos, *Ország* Lajos, *Nagy* Jenő és még sokan a város előkelői közül. Kijött az ünnepélyre *Kalmár* Piroška, a vigszínháznak pár nap óta Pécsen tartózkodó művésznője, hat óra körül pedig báró *Fejérváry* Imre dr. főispán is megjelent az ünnepélyen *Majorossy* Imre polgármester kíséretében, kiket a tűzoltóság sorfala között *Zsolnay* Vilmos gyáros fogadott. A főispán egy félórát időzött az ünnepélyen, majd kihajtatott az üszöghi erdőbe, hol a hadastyánok mulatságán is megjelent rövid időre. Abba-ziában pedig folyt tovább a mulatság, táncal nyervén befejezést az ünnepély, mely úgy erkölcsi, mint anyagi eredményével felülmulatta a rendezők várakozását.

— **(Lóstatistika.)** Baranyavármegye területén az összeirt lovak száma 53610; ezek közül 5228 csikó (4 éven aluli.) Az összeirt kocsik száma 24254, az ökrös szeke-
reké pedig 3390 volt.

— **(Sztrájk a szászvári bányában.)** Az idei nyár is meghozza — úgy lát-

szik — a maga sztrájkjait. Ha nem is ugyan Pécsre, hol például a kőművesek most nem hogy sztrájkolnának, hanem örülnek, ha munka van, — de a megyébe, a hol a mai napon megkezdődött az első sztrájk, a kőszénbányászok sztrájkja Szászvárott. A szászvári kőszénbányában a munkások eddig tizenkét órán át dolgoztak s az e mellett nyert keresettel nem voltak megelégedve. Ugy akarnának hát magukon segíteni, hogy naponként csak nyolc órát dolgoznának, de azért a legkevesebb napi egy forintot mindegyikük megkereshetné. Ezt a kívánságukat már pár hete hangoztatják, míg végre a múlt héten nyíltan is kijelentették, hogy mit akarnak s a szombati fizetésnél meg is mondták, hogy nem állnak munkába, míg e kívánságukat nem teljesítik. Ma hiába is várták őket; a munkások nagy része megtagadta a munkát. A bányagazgatóság kérésére a szászvári csendőrök kivonultak a bányához, de a sztrájkolók nyugodtan viselkedtek s közbelépésre nem volt szükség. A sztrájk különben csendes lefolyásának ígérkezik.

— **(Kinevezés.)** *Geöcl* Tamás, dunaföldvári kir. járásbírói irnok, a komáromi kir. törvényszékhez irodatisztá nevezetett ki.

— **(Névmagyarosítás.)** *Blum* Géza m. á. v. hivatalnok, pécsi születésű, vinkovcei lakos úgy a maga, valamint Ilona és Emil gyermekeinek vezetéknevét — belügyminiszeri engedéllyel — Bokorra magyarosította.

— **(Kuruzsló asszonyok.)** Még mindig tehetetlenül állunk a közegészségügy eme fölötté ártalmas alakjaival szemben. Rendelet a rendeletet követi, de hasztalanul. A köznép hiszékenysége, részben az egészség ápolásának nálunk még fölötté drága volta teremti meg a kuruzslókat, akik azután hihetetlen módon zsákmányolják ki a szegény földmives nép hiszékenységét. Az a földhöz ragadt polgár ember fél a drága gyógyszerektől, orvost nem hivat, hanem a kuruzsló asszony buta tanácsait követi. Csak a közel napokban hallottunk egy tamási kuruzsló asszony elményeiről ily épületes dolgokat. Többek között egyik paciensének szemén hályog volt. A doktornő azt a tanácsot adta neki, hogy keressen egy tiszta fekete kutyát; azt addig etesse meleg étellel, amíg hab nem jön ki a száján, ezzel a habbal háromszor kenje be a szemét és menten eltűnik a hályog. Egy másik betegjének gyomorrákja volt. Ennek pedig olyan forma receptet adott, hogy egy fél doboz fény-mázat keverjen össze hamuban megsütött szentjános bogár szárnyával, ezt a preparátumot három nap és három éjjel tegye a vánkosa alá, azután egy egy evő kanállal egyék belőle. Bizony szomorú jelenség, hogy még mindig akadnak könnyen hívő lelkek, akik felülnek a kuruzslók ily örületes rendelkezéseinek.

— **(Egy szövetkezet feloszlása.)** Dárdai tudósítónk írja, hogy az ottani Fogyasztási szövetkezet feloszlott. A szövetkezeti üzletet *Hofmeister* József, volt uradalmi tisztviselő, vette meg.

— **(Még egy császári-jubileumi érem.)** A bécsi császári jubileum alkalmából eddig két emlékérmét alapítottak, melyeket részint kiszolgált és szolgálatban levő katonák, részint pedig nyugalmazott osztrák államhivatalnokok fognak kapni. Most ismét harmadik érem alapítását tervezik az uralkodóház tagjai és az udvarhoz tartozó egyéniségek részére. Az új érem ovális formájú lesz és más színű szalagon fog függni, mint a két előbbi. A szalag ugyanis fehér és vörös csikos lesz és egészen új mód szerint fogják hordani. Azokat az érmekeket, melyeket az uralkodóház tagjai kapnak, aranyból, az udvari hivatalnokokét ezüstből, a többi alkalmazottakét pedig bronzból fogják verni. Ha valakinek van már valami érme, például a katonai érem, az nem zárja ki, hogy az udvari érmet is megkaphassa. Termé-

zetesen a katonai éremből fog a legtöbb kelleni. Nem kevesebb, mint három millió ilyen bronzérmét fognak verni, míg az aranyból csak csekély számot, mert ilyent csak azok kapnak, a kik 50 évig szolgáltak. Hogy mennyi vörös szalag kell ezekhez az érmekekhöz, hát fogalmat alkothatunk róla, ha elgondoljuk, hogy ha egy darabban volna, Budapesttől Kolozsvárig érne, a mi körülbelül 400 kilométernyi hosszúságnak felel meg. Ezt az érmet minden szolgálatban levő vagy kiszolgált tiszt, tiszthelyettes, egyéves önkéntes, továbbá minden közshadseregbeli és honvédséghez tartozó közlegény is meg fogja kapni. Az érmet december 2-án, a tulajdonképeni jubileumi napon szabad először feltűzni. Fog is akkor tarkállani a sok kabát a temérdek vörös, kék és fehér-vörös, szalagoktól.

— **(Napfogyatkozás.)** Ma, július 18-án, tehát két hét múlva az utolsó holdtölte bekövetkezett holdfogyatkozás után, napfogyatkozás volt. A fogyatkozás gyűrű alakot mutatott, azaz abban a pillanatban és azokon a tájakon, a hol a központok a nap és hold által takartattak, a sötét hold körül csak kis része látszott ki a nap szegélyének. E tüne-
mény oka az, hogy a hold a rendesnél távolabbi helyre jutott a földtől és e miatt a földön levő vizsgáló szemek elől nem takarhatja el teljesen a nap korongját. A fogyatkozás nálunk nem volt szemlélhető, hanem csak a déli sark-
öv körül, tehát Neuseelandban és Amerika déli csúcán.

— **(Jubileum.)** A szegzárdi önkéntes tűzoltó-egyesület augusztus 20-án tartja fennállásának 25 éves jubileumát. A jubiléus ünnepélyre nagyban folynak az előkészületek.

— **(Reményteljes csemete.)** A bonyhádi rk. templom egy záratlan perzselyéből ismeretlen tettes a bent levő pénzt kilopta. A nyomozás kiderítette, hogy a lopást *Gungl* Ferenc ottani lakosnak 9 éves fia követte el, mikor déli harangzás ürügye alatt a templomba került. A pénzt, — mintegy 1 frt 70 krt, — cigarettára, gummipuskára, meg egyéb ilyen dolgokra költötte el. Megmotozásakor találtak nála 30 krt, a mit nem tudott még elkölteni.

— **(Pécsi versenyzők győzelme.)** Vasárnap Szombathelyen volt verseny kerékpárosok és athleták részére, melyre Pécsről *Gebauer* Gusztáv és *Hainess* Elemér joghallgatók, mint a pécsi athleta-club kiküldöttei és *Lauber* Dezső utaztak el és vettek részt a versenyekben, még pedig oly szép eredmény-
nyel, hogy *Lauber* a kerékpárversenyekben az összes első díjakat elnyerte, *Gebauer* pedig a 100 yardos siktutásban érkezett be elsőnek. A távirati tudósítás szerint *Gebauer* 9 perc és $\frac{3}{4}$ másodperc alatt futotta meg a 100 yardos pályát, a mi, — ha nincs tévedés a szűkszavú táviratban, — világrekord, amennyiben eddig legrövidebb idő alatt egy amerikai futott be hasonló pályát 9 perc és $\frac{4}{5}$ másodperc alatt.

— **(Vakmerő betörés.)** A napokban a szegzárdi csendőrök Kovács Pál döbröközi illetőségű napszámost csavargás miatt letartóztatta. Az őrs előtt azonban a csavargó nagyon gyanusnak tűnt föl s ellene a nyomozást megindította. Kiderítette, hogy a csavargó folyó évi május havában gróf *Széchenyi* Jenő szentiványi kastélyába az ablakon keresztül betört, onnét egy hatlövetű *Lancaster* forgópisztolyt, egy ezüst sőtartót, egy gömbölyű ezüst tojástartót, egy darab aranyozott ezüst kanalat, egy drb tajtpipát fehér esztergált szárral, egy drb tajt makrapipát tokkal, egy drb szárnélküli tajt csibukpipát, néhány tajt szivarzipkát és egy dohányzó készüléket ellopott. Kiderítette továbbá az őrs, hogy eme csavargó *Édes* Pál hamis név alatt több helyen szolgált és mindenütt lopást követett el. Körözve is volt több ízben.

— **(Népgyűlés.)** Tegnap délelőtt a Tornacsarnokban népgyűlést tartottak a szociáldemokrata párt vezetői. A népgyűlésen elég szép számmal vettek részt a munkások s az teljes rendben folyt le. A hatóságot *Oberhammer* Antal, rendőrkapitány és *Kovács* Antal, rendőrbiztos képviselték a gyűlésen, mely féltizkor kezdődött. Napirenden az általános választói jog, a munkás-sajtó és községi ügyek voltak, melyekhez *Schmira* Károly, *Végh* József, *Szabó* József, *Horvát* József és *Schreiber* Antal szóltak hozzá. Az utolsó szónok — úgy látszik — még kezdő ezen a téren, mert unalmas és kezdetleges volt a beszéde. A többi szónok annál talpraesettebben érvelt elveik mellett és például a munkás-sajtó melletti reklám-csinálásnál egyenesen oda nyilatkoztak, hogy a helybeli sajtó organumai közül egyedül a »Munkás« támogatja teljes odaadással a munkások érdekeit, mert a »Pécsi Figyelő« a függetlenségi párt lapja lévén, a függetlenségi eszme a fő érdeke; a »Pécsi Közlöny«, mint a katolicizmus lapja, ezt szolgálja első sorban; a »Pécsi Napló« pedig a szabadelvű elveket vallja és . . . No, mondtak még róla mást is, de nem írjuk ki, nehogy kollegánk elkeseredetten konstatalhassa, mint a multkor, mikor a jegyzőknek ellenében történt állásfoglalását megirtuk, hogy sietünk publikálni az ő kárát! Hatósági rendreutasítást különben a gyűlésen egyedül *Schmira* Károly kapott, akkor, mikor a mult hóban szetvert népgyűlésről beszélt. A gyűlés 11 órakor ért véget.

— **(Tűz.)** Olaszon f. hó 15-én reggel 8 óra tájban tűz támadt, mely *Markovics* Antal házat és istállóját, *Markovics* Baláznak pedig ólját elhamvasztotta. Dacára a nagy szélnek, a tűz nem terjedt tovább, mert a hidoriak, hásságiak és nyomjaiak azonnal jöttek fecskendőikkel, ember is volt elég és így lehetett a tüzet lokalizálni. *Markovics* Antal istállójában egy borju és egy csikó állott, melyeket azonban — mikor a tető elégett volt — minden sérülés vagy baj nélkül kivezettek. A ház biztosítva nem volt. A tűz keletkezését nem tudhatni. A tűz oltásánál különösen dicséretet érdemel egy molnár-legény és a községi bíró.

— **(Drága kirándulás.)** Debrecen mellől, Királyházáról jött rokonai látogatására *Neuhauser* Lajosné Pécsre. Tegnap kirándulást tettek a balokányi ligetbe s mikor visszafelé jöttek, a mázsaháznál a buzateren azt vette észre, hogy kettősfedelű arany remontoár-órája arany láncával együtt elveszett. Az óra egyik fedelén nyilas Amor, a másikon csokolózó galambpár van; a lánc 28–30 centiméter hosszú, vastag s kis, vékony láncocskán zsuzsuként egy debreceni kulacs és két kinyitható medaillon van. Az óra a Fehérvár-utcától kezdve a temető-utca végéig terjedő uton vesztetett el. A becsületes megtaláló annál is inkább adja át a 75 forintot érő elveszett drágaságot a rendőrségen, hogy meg legyen mentve Pécs becsülete; ne mondhasa azt a messze idegenből jött vendég, hogy milyen kár érte Pécsset!

— **(Késelő asszony.)** Heronyányi József és *Horvát* János faddi lakosok, — kik *Hidja*-Apátin arattak, — munkaközben összeszólkoztak, mire *Horváth* Erzsébet nevű faddi lakosnő *Geronyányi* Józsefet ballapockáján késsel veszélyesen megsértette. A tettest átadták a paksi kir. járásbírósnak.

— **(Baleset.)** Föglein Vince 8 éves gyermek, Föglein Jakab, mőzsi földmives fia kukoricamorzsológéppel játszott, miközben a kerék jobb kezét elkapta és összezúzta. A szerencsétlenül járt fiút a szegzárdi *Ferenc-köz* kórházba szállították ápolás végett.

— **(Megbokrosodott lovak.)** Szombaton este *Mikszik* Ákos, állami állatorvosnak a lovai a Széchenyi-téren megbokrosodva, a kocsit, melyen csak a kocsis ült, elragadták. *Selényi* Antal, rendőrbiztos, épen szemtanuja lévén a jelenetnek, a lovak elé ugrott és zablájukat megragadta. Eközben az egyik zablya csattjának vasa a jobb kezefeje alatt mélyen

bevágta a húst, úgy, hogy a vér nyomban kiömlött. Szerencsére, hogy a vágás nem érte az ütőeret, mert drágán fizethette volna akkor meg a rendőrbiztos, hogy a megbokrosodott lovak elé állott. Közben a sarkon posztoló 14-es számú rendőr is odafutott és a megbokrosodott lovakat végre sikerült meglékezni s az esti sétáló közönséget az esetleges veszedelemtől megóvni. Hogy a hevesvérű lovak mitől ijedtek meg, nem tudják.

— **(Tolvaj látogató.)** *Póth* Gábor Kazinczy-utcai fiókkereskedésében már régebben tapasztalták, hogy az üzletből el-eltűnik egy s más árucikk. Szombaton este aztán megcsipték a tolvajt, a ki senki más nem volt, mint egyik rendes bolti látogatójuk. *Leichtner* Samu, volt kereskedő, jelenleg ügynök, odajárt a boltba beszélgetni s esetleg üzletet kötni s mikor a boltosék a szomszédos szobában vacsoráztak, olyankor rendszerint zsebrevágott valamit s azzal elpárolgott. Szombaton este meglesték s látták, hogy egy kiló liszttel megy el. Később visszajött és egy kiló lisztet, valamint egy kiló cukrot tett a kabátja alá, mikor távozott. A boltos azonban utána ment és a hol lakik, a kapuban vette el tőle a lopott cikkeket. Feljelentették a rendőrségnek s onnan a bírósághoz kerül az ügy.

— **(Sötét bűnök.)** *Tóth* Gyuláné és *Balácsi* Józsefné sötét bűntől terhelve kerültek Tengődön a bíróság kezeibe. Az a vád rájuk, hogy idő előtt tönkretettek egy szüleitendő életet *Tóth* Gyuláné javakorbéli, csinos menyecske, aki nem igen szereti az anyaság örömeit s *Balácsi* Józsefné kuruzsló szereivel akart azoktól megmenekülni. A kuruzslószerek segítettek is, azonban a hatóság tudára jutott az eset és a vizsgálatot a két nő ellen megindították. A csecsemő hulláját a bűnösök elásták a kertben s ott találták meg a vizsgálat emberei. Egy másik ilyen sötét bűnt a tolnamegyei *Dalmand*-pusztán fedezett föl két uradalmi béres. Egy idő előtt szült 5–6 hónapos csecsemő hullájára találtak a pusztán, amit bejelentettek a hatóságnak. A vizsgálat szerint a hulla 5–6 nap óta lehet kint a pusztán. Hogy kik tették ki, a vizsgálat fogja kideríteni.

— **(Leégett ház.)** Harkányban nagy tűz volt a napokban. *Weisz* Samu, ottani lakosnak, háza gyuladt ki és égett le. A kár 800 forintot tesz ki; szerencsére a leégett ház biztosítva volt. Hogy a tűz miből keletkezett, nem tudják.

— **(Betörés.)** *Kohn* Adolf, harkányi lakos, pincéjébe *Józsa* Ferenc, csarnótai lakos, betört és onnan egy csomó szőlőkarót ellopott. A tettesnek azonban csakhamar nyomára jött a csendőrség és elfogta azt. De már a lopott szőlőkarókat nem tudta előadni, mert eltűzelte azokat. A betörő most a bíróság kezébe kerül.

— **(Ingyen táviratozás elveszett tárgyakért.)** A vasuton elhagyott tárgyak utáni nyomozás érdekében váltott táviratok tekintetében a kereskedelemügyi miniszter a a napokban a közönségre nézve nagyon fontos elvi határozatot hozott. Elrendelte ugyanis, hogy a vasutállomásokon, vagy vasuti kocsiban elhagyott tárgyak nyomozása érdekében váltandó táviratok a vasuti állomások által díjmentesen kezeltesse. Utasította tehát a vasuti közegeket, hogy az elhagyott tárgyak feltalálása érdekében a közönség részéről hozzá érkezendő akár szóbeli, akár írásbeli megkeresések alapján, a szükséges lépéseket azonnal tegyék meg táviratilag is. Ezt a határozatát kollegájával, a cs. kir. osztrák vasuti miniszterrel is közölte, ki az eszmét magáévá tette és a kedvezményt Ausztriára is kiterjesztette. A két miniszterium azután megállapodott, hogy az osztrák vasutak állomásain a magyar vasuti állomásokra, vagy viszont feladott ilyenmű táviratok szintén díjmentesek legyenek.

— **(Szerencsétlen ugrás.)** Így, gyümölcsérés idején édes boldogság a gyermekeknek, ha fent mászkálhatnak a gyümölcsfák tetején. *Jarosi* János is egy barackfa tetején

akarta éhségét csillapítani. Amint egy pirosan mosolygó gyümölcs után kapott, elveszítette az egyensúlyt és oly szerencsétlenül bukott le a fa tetejéről, hogy csontzúzódást szenvedett. Állapota szerencsére nem életveszélyes és ha kiheveri a baját, ügyesebben fog a fa tetején mászkálni.

— **(Nyári tréfa.)** Valami unatkozó perrahajder azt a tréfát eszelte ki, hogy az utcákon el-elveszt egy-egy postai pénzes utalványt, mely annak rendje módja szerint ki van töltve bizonyos pénzüsszegekről. A ki megtalálja, annak csak be kell vinnie a postára, abban a reményben, hogy a pénzt kikapja. Persze ott észreveszik a hamisítást és még a szegény megtaláló — kap ki. A jó multkor »egy uri asszony bűné«-vé fujtak föl egy ilyen éretlen, s csak a legelemibb műveltséggel sem bíró egyént megtéveszthető tréfát, a minek tulajdonképen egy szolgáló ült föl. Most a tréfáskedvű utalvány-hullajtató ismét — működik; de remélhetőleg a körmére kop-pint a rendőrség, ha a vizsgálat a nyomára jut.

— **(Drága özpecsenye.)** *Fehér* István szegzárdi lakos öztehénre vadászott, de rajta vesztett, mert följelentették s fegyverét is elkobozták. Kihágási ügyében meghozták már a II. foku ítéletet, mely elveszi a kedvét ezentul az özvadásztól. Az ítélet szerint ugyanis 1. éjjel idegen területen való vadászás miatt 200 forint pénzbüntetésre vagy 20 napi elzárásra, 2. fegyvertartási igazolvány hiánya miatt 50 forint pénzbüntetésre vagy 5 napi elzárásra és 3. tiltott időben elkövetett vadászás miatt ismét 50 forint pénzbüntetésre vagy 5 napi elzárásra ítéltetett s ezenkívül az ítélet jogerőre emelkedése után a főnforgó jövedéki kihágás elbírálása végett áttétetik ügye a pénzügyigazgatósághoz is, ami mind összevéve egy özért igen szép kis büntetés.

— **(Véres verekedés.)** A mohácsi *Rosenthal*-féle téglagyár több olasz munkása vasárnap este a városon kívül, a téglagyár közelében levő *Emmert*-féle korcsmába ment borozni. Itt az egyik munkás, névszerint *Briant* Lénárd alaposan összeveszett többi társával, úgy, hogy éjjel körül haragosan távozott a korcsmából. Midőn aztán éjjel után a többi munkás is távozott és a téglagyárhoz vezető uton haladtak, a lesben álló *Briant* a gyalogoló csoport elé ugrott és *Skaton* Ferenc nevű olasz munkást hasba szúrta. Mivel a szúrás által okozott testi sértés gyógyulása 20 napnál tovább tart, súlyos testi sértés büntette fog fenn, miért is a csendőrség *Briant*ot letartóztatta s a kir. járásbíróhoz kísérte. A vizsgálóbíró a tüzes vérű olaszt kihallgatása után szabadlábra helyezte. Mint érdekes körülményt főlemlítjük, hogy eleinte elháríthatatlannak látszó nehézségbe ütközött az olasz tettes kihallgatása, mivel az olaszon kívül más nyelvet nem beszél, a kir. járásbírósnak pedig senki sem tud olaszul. Ekkor tudomására jutott a vizsgálóbírónak, hogy özv. *Borbás* Istvánné — kit férje mintegy 30 év előtt *Trieszt* vidékéről hozott Mohácsra feleségül — most is még jól beszél olaszul. Meghívatta tehát és őt alkalmazta sikeresen olasz tolmácsul.

— **(Leszakadt kőbánya.)** *Pap* István kőbányája a Tettyén a tegnapi vasárnapon ismét leszakadt. A rendőrség azt hiszi, hogy maguk a munkások készítik elő azt, hogy 20–30 kocsira való kötömeget leszakadjon munkaszünet idején, hogy így mikor másnap munkába állnak, kevesebb dolguk legyen. Vagyis alássák szombaton a nagy réteget, úgy, hogy az nem bírja ki huszonnégy óráig sem. Ebben azonban kettős veszedelem van. Egyszer majd rájuk talál szakadni; meg aztán veszedelmet rejt magában a vasárnap arra járó gyereksereg számára!

— **(Meglopott ember.)** *Kanizsai* György, kötörömunkás, szombat este görbe éjszakát csinált magának és sorra járta a kéteshírű mulatóhelyeket. Ugy éjjel felé aztán azt vette észre, hogy a zsebéből kilopták a pénzes tárcáját, a miben öt forint volt. Sietett

a rendőrségre és ott előadta a vele történt nagy bajt; de hát hiába, mert eddig még nem találták meg sem az ellopott pénzt, sem a tolvajt.

(Hadastyánok mulatsága.)

A Baranyamegyei Hadastyán betegsegélyző-egyesület tegnap tartotta nyári mulatságát az üszöghi erdőben. A mulatságon megjelentek báró Fejérváry Imre dr. főispán és Majorossy Imre polgármester is. Volt konfetti és ser-pentin dobálás, valamint világposta is. Itt Blum Katalin, Benedek Borbála, Halászek Mariska, Schrenk Klára, Szugstein Anna, Nagy Katalin, Mandl Gizella, Dex Mariska, Bence Eteleka, Kónyi Anna, Bence Teréz és Kincsei Ida működtek közre, szeretetreméltó kedvességgel árulván a konfetti és levélpapírokat. A mohácsi és pécsváradi hadastyán-fiókegylet képviselve volt és Szigetvárról is szép számu vendég jött a mulatságra, hol különben a pécsi Önkéntes Tűzoltó egyesület és több egyesület tagjait ott láttuk. Az első négyest 94 pár táncolta. Fel-ülfizettek: báró Fejérváry Imre dr. főispán 5 frtot, Grosz Adolf üszöghi földbirtokos 5 frtot, Majorossy Imre 1 frtot, Ganter Ferenc 1 frtot, Szélics Ferenc 70 krt, Kristóf József plebános 70 krt, Dorn Lajos 50 krt, Grünbaum Farkas 50 krt, Strausz Jakab 50 krt, Csúcsi István 50 krt, Fodor Vilmos 20 krt, N. N. 20 krt. Hirschfeld Samu sörgyáros 25 liter sört küldött a mulatságra. Az izléses díszítésért és gondos rendezésért elismerés illeti Szugstein Jánost és fiát, Mandl Sándort, Pitzl Jánost, Mléhos Jánost és Kónyi néptanítót. Fischer Károly zenekara szolgáltatta a tánchoz a zenét, igen ügyesen. A minden tekintetben sikerült mulatság csak a késő éjjeli órákban ért véget.

(Temetés akadályokkal.)

Az ev. reform. egyház harkányi határozatainak egy szomorú következménye adta elő magát

Siklóson. Egy ág. evang. vallású siklósi lakos-nak egy éves leánykája elhalván, eltemettetése céljából — minthogy az ág. evang. vallásuak-nak Siklóson temetőjük nincs — a községi előljáróságához fordult; ez azonban, minthogy a közös temető még tényleg kihatva nincs, a kérelemnek eleget nem tehetett; hanem a község birája útján felkérte a helybeli ev. ref. lelkészt arra, hogy a kis halottnak ideiglenesen, — míg a rövid idő múlva létesítendő közös temető megnyitatik — adjon helyet a ref. temetőben, melybe az ág. evang. eltemetése eddig is temetkeztek, azonban az egyházi adó arány-talan és súlyos volta miatt a ref. egyháztól külön egyházközséget alkotván, a harkányi ha-tározatok értelmében a ref. temető használatá-tól eltiltattak. Az evang. református lel-kész a kérelmet feltétlenül megtagadván, a fél a főszolgabíróhoz fordult s a főszolgabíró elrendelte, miszerint arra való tekintettel, hogy az ág. evang. eltemetése eddig az ev. ref. teme-tőbe szoktak temetkezni, a kis halott a ref. temetőbe temetessék el. Az ev. ref. lelkész ezen intézkedést sem respektálta s a temet-kezési helyet tovább is megtagadta, mire a főszolgabíró a halottnak esetleg karhata-lom alkalmazása mellett eltemetetését ren-delte el. Ennek folytán aztán az eltemetés háborítatlanul foganatosítva lett.

(Ellopott vászon.)

Gummicz Ádám, dárdai lakos, udvaráról elloptak 32 frt értékű vásznat. Hogy a tettes ki volt, még nem tudják; bizonyára valami csavargó emelte el a vásznat, élvén az alkalommal, mikor senki se látta. Egyelőre keresik.

(Mesterséges fekete már-vány.)

Siciliában igen érdekes uton állítják elő a fekete márványt mesterséges uton. És pedig puha fehér homokkővet telítenek kőszénkátrány-nyal. A homokkőnek előbb megadják a kívánt alakot és csiszolják, azután kőszénkátrányba főzik

700 foknyi hőmérsékleten. A kátrány körül-belül 12 centiméternyire szívódik a kőbe, a mely olyan kemény, mint a granit. Ha össze-török, törmelékei oly feketék, mint a széndarabok. Az így előállított fekete márvány sok-kal olcsóbb, mint a valódi, és forróságot, hi-deget, nedvességet épen úgy kiáll, mint emez. Igen szépen faraghatók belőle: siremlékkövek, padozattablák és oszlopok.

(Meglopta a gazdáját.)

Gutt-mann Samu, pincehelyi cipésztől, a segéde, Ertl József, különféle tárgyak eltulajdonítása után, megszökött. A tolvaj segédet most ke-resik.

(A börze eredete.)

Ha az eti-mologusok mindedig nem tudták kideríteni, hogy honnét származik a »börze« elnevezés, abban mégis megegyeznek, hogy Bruges városa volt az első, ahol ez az intézmény létesült. Ebben a városban volt ugyanis a XVI. század-ban a nyugoti hanzaszövetség, melynek épü-letén a bank címere (három erszény, kőbe vésvé) díszlett. Sokan tehát azt hiszik, hogy az erszényből (bourse) származott a börze el-nevezés. Mások pedig azt mondják, hogy az említett banképület egy Van der Bourse nevű család tulajdonát képezte, mely nevet aztán átvittek az intézményre is. Bruges után Velence és Amsterdam voltak az első városok, ahol börzék alakítottak. Németországban csak ké-sőbb honosult meg. Franciaországban az első börzét 1549-ben létesítették Toulonban, II. Henrik alatt, a másodikat pedig 1556-ban Rou-enban. A XVI. század végén már Európa min-den nagy városának volt börzéje.

(Gyógyszerész-kamarák.)

A magyarországi gyógyszerészek gyógyszerészi kamarák felállítását tervezik. A kamara terve-zetét már be is nyújtották jóváhagyás céljából

TÁVIRATOK.

— **Értékesület az önálló vámtarifáról.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A mai vámtarifa-alkalmazás számos hibát mutat, de az értékesület nem támaszt nagy...

— **Bécsi távirat.** Bécsben a vámtarifa-alkalmazás...

— **Bécs távirata.** Bécsben a vámtarifa-alkalmazás...

— **Bécs távirata.** Bécsben a vámtarifa-alkalmazás...

— **Bécs távirata.** Bécsben a vámtarifa-alkalmazás...

— **Bécs távirata.** Bécsben a vámtarifa-alkalmazás...

— **Bécs távirata.** Bécsben a vámtarifa-alkalmazás...

— **Bécs távirata.** Bécsben a vámtarifa-alkalmazás...

— **Bécs távirata.** Bécsben a vámtarifa-alkalmazás...

Közgazdaság.

□ 32 és 50 millió jégkár. Most már egészen hitelesen megvan állapítva, hogy az idei jég által, különösen pedig június 23. 23. és 30-án okozott kár a biztosító társaságok becsülése szerint 32-5 millió forintra fog. Eb-ből körülbelül 67 százalék volt biztosítva. A biztosítótársaságok jégkártérítésre az eddig-bevételei ezzel szemben 6 millió forintot tes-senek. A jég által okozott kár legnagyobb része Pest, Bacs, Vas, Tolna, Néher, Törölkői me-gyékre esik. Volt azonban kisebb mértékben Temes, Bihar, Zala, Veszprém, Szecsem, He-holet, Szatmár, Salföld, Hunyad és még több-megyében is. Amint ebből látható, a biztosító társaságoknak az idei jég-veszteség szép részre került meg a jégkár is megtérülhetett — legalom-mal nagy része saját kassza — hogy a jégbiztosítás minden jó gazdának elengedhetetlen kötele-sége.

□ Az aratás. Tolnamegyében az aratás szarvartizánul folyt le. A munkások minden el-tenkedése nélkül dolgoztak, sőt a munkások is meg-nyugodtak, sőt a munkások is meg-nyugodtak, sőt a munkások is meg-nyugodtak...

az aradi színház mellőzött színésznőjét társulatához primadonnának szerződtette.

És mily élelétés?

Mert Ámon Margit k. a., ez az Aradon mellőzött színésznő, budapesti fölléptével bebizonyította, hogy Krecsányiné nem csalódott, mert a legmagasabb várakozásokat is túlszárnyalta és ma már a budapesti művésznői jelző méltán megilleti.

Ámon Margit k. a.-tól sokat, nagyon sokat várnak és ha fejlődő hanganyagát csak egy kissé is művelni fogja, úgy ezzel, valamint lebilincselő külsejével, természetes, üde, pajzán játékaival, nemsokára a legelső között fog helyet foglalni.

Krecsányi társulatának másik starja Anday Blanka k. a., akinek remek hangja általános sikert aratott.

Van a társulatnak egy végtelen kedves, igen szép fiatal tagja, Krecsányi Vera k. a. személyében. Igazi színész vér. A gondos director és boldog apa mindezt csak kisebb szerepekben lépteti föl, a melyekben tehetségének, temperamentumának mindenkor jelét szolgáltatta.

F. Gy.

○ **Mornas Jean.** Claretie Gyulának az a regénye kapta ezt a címet, amely a Légrády-Testvérek kiadásában most jelent meg s a »Legjobb Könyvek« című regénytár huszadik kötetét képezi. Claretie művének a hőse az a Mornas Jean, a ki a hipnózis segítségével arra bírja a vérszegény kedvesét, hogy lopjon. A hipnotizált leány e csodálatos erő hatalma alatt véghez is viszi a tolvajlást s az öreg embert, a kit meglop, meg is öli, persze akaratlanul. A leány, a ki az ébrenlét idején csak annyit tud, hogy neki a lopást véghez kellett vinni, a bíróság kezébe kerül. A vizsgálóbíró a vallatás után sejteni kezdi, hogy rendkívüli esettel van dolga, de mindaddig nem nyugszik, míg a rejtélyt meg nem oldja. Így derül azután ki, hogy a szegény kis Luciet Mornas Jean hipnotizálta és hogy az kényszerítette a lopásra. A leányt persze szabadon bocsátják, Mornas Jean pedig öngyilkos lesz. Ez száraz meséje az érdekesen és igen szépen megírt regénynek, a melynek első része bájos szerelmi idillből áll. Claretie e művével a »Legjobb könyvek« című vállalat igazán értékes művel gazdagodott. A könyv ára 50 kr. s úgy Légrády-Testvérek könyvkiadóhivatalában (Bpest, váci-körut 78) mint minden jobb könyvkereskedésben megkapható.

○ **Ébredés.** Benedek Elek nagy történeti munkájának, melyben a magyar nép múltját és jelenét írja meg az ő bájos nyelvén, három új füzetet, a 15., 16. és 17-ik fekszik előttünk, hogy meggyőzzön minket arról, hogy nem csalódtunk, midőn az Athenaeum e sikerült vállalatának megindulásakor oly nagy várakozással néztünk annak folytatása elé. A nagy kor rajzában szinte megdöbbentő eleven-séggel varázsolja elénk Benedek a Hóra-féle lázadás zord jeleneteit, majd a Martinovics-féle összeesküvés álmokat kergető vértanúit. A nagybecsű munka egyes füzetei 30 kr-ért kaphatók.

○ **Az Olcsó Könyvtár,** mióta 10 kros füzetekben bocsátja közre jól megválogatott köteteit, egyre sűrűbben szerepel az új könyvek rovatában. A mostani sorozat 544—506. száma Radó Antal jól és jellemzően megválogatott anthológiája olasz költőkből. Cicero híres elmélkedése: Laelius a barátságról (507. sz.) Némethy Géza igen jó fordításában válik közelebbé. Göthe hirneves drámáját, a Sturm und Drang korszakbeli hatalmas erejű Berlichingeni Gottfriedet Balla Mihály fordította. Nem kevésbé érdekes Silvio Perico világhíres könyve Börtöneim (511—13. sz.), mely minden nyelvre lefordítva világhódító uton jár. Taine kitűnő tanulmánya: Az olasz művészet bölcselete (514. sz.) Illosvai Toldi Miklósa (515—16. sz.) Arany gyönyörű eposzának a forrása, Gregorovics Pápák siremlékei (517—18. sz.) történeti tanulmánya és végül a nagy amerikai költő,

Longfellow Arany legendája (517—520. sz.) egészíti ki a tartalmas és értékes új sorozatot, melynek egyes száma 10 krajcáron kapható akár egyenkint, akár előfizetéssel.

○ **A Magyar Népszászló.** A Gyémánt Jenő dr. szerkesztése alatt, Láng József kiadásában megjelenő »Magyar Népszászló«, ez a munkástársadalom minden rétegében elterjedt, derék ujság nagy örömet szerzett az ő olvasói számban erős gárdájának. A lap kiadója, hogy hozzáférhetővé tegye a Magyar Népszászlót a legszegényebb munkásembernek is, leszállította az egyes számok árát egy krra. Előfizetési ára egész évre 1 frt. 50 kr. Egyes számonként pedig az ország minden helységében 1 kr-ért a helyi elárúsítóknál kapható. Hol még elárúsító nincsen, ez iránti jelentkezéseket a kiadóhivatal (Nagyvárad, Uri-utca 702 sz.) szívesen fogad.

Törvénykezés.

§ **Ítélethirdetés.** Még öt évvel ezelőtt történt, hogy *Kozma* Ferenc nagyharsányi lakos oly szerencsétlenül ütötte föbe *Brné* Józsefet, hogy az belehalt az ütésbe. A törvényszék annak idején másfél évi börtönbüntetésre ítélte *Kozmát*, a mely büntetést a kir. tábla egy évi börtönrre szállított le s ma hirdették ki ezen megváltoztatott ítéletet *Kozma* előtt.

§ **Rosz adós.** *Miszlán* Gyulának meglehetősen öröksége maradt atyjáról, kinek *Garén* egy malma volt és két fia akként osztozott meg a malmon, hogy azt *István* tartotta meg, míg *Gyulát* pénzzel elégitette ki, a mit azonban nem fizetett ki egészen, hanem háromszázötven forintból váltót adott neki. *Miszlán* Gyula ellen *Kunc* Lőrinc végrehajtást vezetett és nemcsak ingóságait foglaltatta le, hanem a testvérétől járó váltókövetelését is. *Miszlán* Gyula azonban eladta ingóságait, a váltókövetelést pedig feleségére ruházta át egy adóslével alapján. Minthogy a hitelezőnek ilyen kijátszását a törvények nem engedik meg, a vádlottak padjára került *Miszlán* Gyula nevével együtt, úgy fivére *István* és annak neje is, azonban a kir. törvényszék a mai végtagyáláson e két utóbbit felmentette, míg *Miszlán* Gyulát 7 napi fogházra és további két napi elzárásra változtatandó 10 frt pénzbüntetésre, nejét pedig három napi fogházra és további egy napi elzárásra átváltoztatandó öt forint pénzbüntetésre ítélte. *Miszlán* Gyula megnyugodott az ítéletben, neje felebbezett, a kir. ügyész pedig mind a négy vádlott terhére felebbezést jelentett be.

Közgazdaság.

□ **32 és fél millió jégkár.** Most már egészen hitelesen megvan állapítva, hogy ez idei jég által, különösen pedig június 28., 29. és 30-án okozott kár a biztosító társaságok becslése szerint 32.5 millió forintra rug. Ebből körülbelül 67 százalék volt biztosítva. A biztosítótársaságok jégkártelljének ezidei díjbevételei ezzel szemben 6 millió forintot tesznek. A jég által okozott kár legnagyobb része Pest, Bács, Vas, Tolna, Fehér, Torontál megyékre esik. Volt azonkívül kisebb mértékben Temes, Bihar, Zala, Veszprém, Szerém, Szabolcs, Szatmár, Szilágy, Hunyad és még több megyében is. Amint ebből látható, a biztosító társaságoknak az idei jég-szezon szép pénzüke került, de a gazdák is megtanulhattak — fájdalom nagy része saját kárán — hogy a jégbiztosítás minden jó gazdának elmulaszthatatlan kötelessége.

□ **Az aratás.** Tolnamegyében az aratás zavartalanul folyt le; a munkások minden ellenkezés nélkül dolgoztak, sehol sem fordult elő zavargás, jóllehet Dunaföldváron néhány agitátor igyekezett fölbujtani az aratókat, sőt a szomszédos Fejérmegye nyugalmát is meg-

akarták zavarni, a hatóság éber ellenőrzésének azonban sikerült még csirájában elfojtani a mozgalmat. Csak a hangos-pusztai bérlővel volt differenciájuk az ottani aratóknak, mert a bérlő terhesebb munkára akarta őket kényszeríteni. A felek azonban békés uton kiegyeztek. A somogy megyei aratásról Kaposvárról a következőket írják: Az aratás a folytonos esőzések miatt akadályokkal folyik; munkásmozgalmak azonban a szorgos munkát nem akadályozzák. Ahol a jég károkat nem okozott, kitűnő termés van búzából és rozsból, sőt az árpa is nagy hozamot ígér. Kiváló gazdák állítják, hogy hasonló, fejes gabona már évtizedek óta nem volt Somogyvármegyében. Jönnek értesülések próbacséplésekről is, melyek kevésbé dús talaju vidékeken búzából magyar holdanként 12 mmázsát meghaladó termést mutatnak. Hasonló a rozs és egyéb gabnaneműek is. A folytonos esőzés azonban sok kárt tesz, egyrészt azért, mert a termés piacra állítását késlelteti, másrészt pedig a minőséget is leszállítja. Sok helyen a keresztiek fedő és alapkévei a folytonos esőzés miatt csirás gabnát adnak. A gabona ára állandóan 10—11 frt közt áll a somogyvármegyei piacokon, minél fogva nincs ok rá, hogy a gazdák az eladást elhamarkodják, még kevésbé pedig arra, hogy gabnájukkal öszre, vagy tavaszra spekuláljanak. Mindenesetre okosan cselekszik az, ki az aratás utáni árlendületet okosan fölhasználja, mert éppen nem bizonyos, hogy az idej gazdag termés nem fogja-e eltölteni az európai fogyasztó piacokat, ha a külföldi konkurrens termelő országok gabnája is piacra kerül, mi okvetlenül árcsökkenést idézne elő; 10—12 frtos búzával beérheti a somogyi gazda, főképp olyan termés mellett, minő az idej.

TÁVIRATOK.

— **Értekezlet az önálló vám-tarifáról.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A mai vámtarifa-értekezleten számos szónok volt, de az érdeklődés nem valami nagy.

Bernáth István piac teremtését hangoztatta s a fogyasztási adó ellen szól.

Bedő Albert, volt földmívelési államtitkár, a tarifa egyes tételeit túl magasaknak találja. A pénzügyi vámok emelése szükségtelen.

Deil Jenő kijelenti, hogy a kamarai kerületeknek összes számottevő kereskedői az önálló vámterület hívei. Ezt a kijelentést éljenzés követte.

Hatvani *Deutsch* a közös vámterület híve.

A legutolsó szónok *Szmialovszky* Valér volt.

Az értekezletet délután is folytatják.

— **Bánffy itthon.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) *Bánffy* Dezső báró, miniszterelnök, tegnap este Bécsből Budapestre visszatért.

— **Vörös László utóda.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) *Vörös* László, kereskedelemügyi államtitkár utódául *Schmidt* Józsefet, a milleniumi kiállítás igazgatóját emlegetik.

— **Félmillió sikkasztás Aradon.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Aradon a megyei árvaszéknél elkövetett félmillió sikkasztás ügyében a fegyelmi bizottság ma összeül. A beavattottak szerint a sikkasztó *Krizánytól* tekintve *Pécskán* árvaszéki elnököt, *Barb*

Efrem ellenőr-főszámvevőt, az alispánt, ugy szinte *Hanacsek* főkönyvelőt terheli a felelősség. A mennyiben az összeg ily módon meg nem térülne, 20%-os pótdót fognak kivetni fedezésére.

— **Piquard és Eszterházy.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Párisban *Cavaignac* lemondással fenyeget, ha a sajtó a miniszterek által sugalmazott támadásokat be nem szünteti. *Trarieux* a lapokban tiltakozik *Piquard* üldözése ellen.

— **Spanyol-amerikai háború.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Washingtonból jelentik, hogy *Shafter* tábornok értesítette a hadügyminiszteriumot, hogy a spanyolok vasárnap reggel 9 órakor kivonulnak Santiagoból. Mint hadifoglyokat elszállítják őket és azután kitűzik Santiagora az amerikai lobogót. A „*Fabra*“ ügynökség jelenti, hogy Santiago de Cuba átadásáról mindez ideig hivatalos jelentés nem érkezett, de a miniszterek úgy vélekednek, hogy habár az átadás iránt tárgyalások folytak, az amerikaiak tulkövetelése következtében azok meddők maradtak.

Washington. Tegnap a fehér házban haditanácsot tartottak, a melyen *Kinley* és az összes admirálisok részt vettek. Általában az a nézet uralkodott, hogy legfőbb ideje *Puertener* és *Watron* hajórája által a spanyol kikötőket megtámadni. Végleges határozat nem hozott.

San-Francisco. Honolulu-ból az a hír érkezik, hogy *Monterey* kapitány ellátta magát a *Karolinák* térképeivel és azt hiszik, hogy utjában ezeket a szigeteket elfoglalni szándékozik.

Washington. *Santiago* megadta magát, mit d. u. 4¹/₂ órakor a hadügyminiszterium palotáján falragaszok adtak tudtára a lakosságnak. A lelkesedés leirhatatlan.

Washington. Tozal szerint 24.000 spanyol katonát fognak az amerikaiak Spanyolországba haza szállítani.

Madridban a napilapok szerkesztői a cenzura tárgyában a főkapitánynyal tárgyaltak.

Puertocoi távirat szerint 150 láda töltény explodált, 14 tüzérkatona meghalt, sokan megsebesültek.

A *Santiago* előtt összevont amerikai csapatok 50 ezer emberből állanak. A madridi pénzügyi lap szerint a Kuba részére adott előleg meghaladja a 800 millió pezetát. A spanyolok tegnap hétezer puskát és 600 ezer töltényt adtak át. *Miles* fővezér nagy haderővel *Puerto Rico* ellen indult.

— **Tanácskozás Kréta ügyében.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Anglia, Franciaország, Olaszország és Oroszország képviselőinek tegnap Konstantinápolyban tartott ülésében elfogadták a Kréta szigetén levő tengerpartok javaslatát.

— **Az utazó német császár.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A norvégiai *Drontheim*-ből jelentik, hogy *Vilmos* német császár tegnap este 48 német és 40 angol kadedet egy pohár sörre a „*Hohenzollern*“ hajóra meghívott.

Ma a német császár ebédre az angol tengerpart vendége lesz.

— **A bolgár fejedelmi család utazása.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) *Euxinograd*-ból sürgönyzik, hogy *Ferdinand* fejedelem a fejedelemnével és *Boris* herceggel, a miniszterelnök és a hadügyminiszter kíséretében *Odesszába* utazott.

— **Orosz hadbíróági ítélet.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) *Andischanban* (Oroszország) szombaton a katonai tanács a *Ferghanai* lázadók felett ítéltetett. A 48 vádlott közül 45 kötél általi halálra ítéltetett; azonban 32-ről úgy hírlik, hogy rájuk nézve az ítéletet 20 évi várfogságra fogják átváltoztatni.

Budapesti börze.

— Reich Jenő és Társa távirati jelentése. —

Bpest, július 18

A budapesti gabona-börze árai ma a következők:

Buza, őszre: 8'39; készáru: —; — *Tengeri,* júliusra: 4'22; őszre: 5'14. — *Rozs,* őszre: 6'55. — *Zab,* őszre: 5'59.

Az értéktőzsdén az árai a következők: *Oszták* hitelrészvény: 359'80. — *Magyar* hitelrészvény: 395'— . — *Államvasut:* 359'10.

Laptulajdonos Felelősszerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

Tiszta vízvezetéki vízből készült

m ű-j e g e t

igen jutányosan szállít a

PÉCSI TEJCSARNOK.

Rothmüller Károly áruháza

Pécsett a „Menyasszonyhoz“ Király-utcza.

Fióközletek: Arad, Győr, Szombathely, Kolozsvár, Versecz, N. Beeskerek, Salgó-Tarján és Fehértemplom

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy **Budapesten** egy nagy

divat- és ruhakelme-üzletet

rendkívül olcsó áron megvettem, melyet most helybeli üzletemben

40%-al a gyári áron alul

árusítok el. Ajánlom a n. é. közönségnek, hogy ne mulassza el ezen alkalmat, mert az alant felsorolt cikkek mind

hatalatlan olcsó áron kaphatók:

Legdivatosabb ruhakelmék, selymek, francia és belföldi kretonok, voiles, satinlissé és foulard, rumburgi, hollandi, szepesi, sziléziai len- és cérna-vásznak, kanavász, inlet, grádli és damaszt ágyneműek, chiffon, valódi szepesi asztalneműek és törülközők, angol zsebkendők, butorkelmék, matracszövetek és ágyterítők, minden fajta szövet- és csipke-függönyök, futó és salon szőnyegek, belföldi és valódi angol gyapju-szövetek, férfi és női béléscikkek és minden a kézmű-áruhoz tartozó egyéb cikkek.